

ROC Westerschelde

ONDERZOEK KWALITEIT EXAMINERING
2007-2008

Amersfoort, juli 2008

VASTSTELLING RAPPORT

Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek naar de kwaliteit van de examinering dat op 15 mei plaatsvond bij ROC Westerschelde.

Het rapport is vastgesteld op 10 juli 2008.

Reproductie van het rapport zonder toestemming van de inspectie of de school vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING 7

- 1 INLEIDING 9
- 2 KWALITEIT EXAMINERING BIJ ROC WESTERSCHELDE 11
- 3 CONCLUSIES EN VERVOLGTOEZICHT 17

BIJLAGE 1: STANDAARDEN EN NORMERING 19

SAMENVATTING

Het onderzoek naar de kwaliteit van de examens bij ROC Westerschelde te Terneuzen vond plaats op 15 mei 2008.

De examinering van de volgende opleidingen is van onvoldoende kwaliteit:

- Verpleegkundige (10426) BOL. Het exameninstrumentarium voldoet niet aan de uitstroomeisen.
- Helpende (10428) BOL. Het exameninstrumentarium voldoet niet aan de uitstroomeisen.

Van deze constatering van onvoldoende examenkwaliteit 2007-2008 wordt melding gemaakt aan de minister van OCW. Volgend jaar zal een onderzoek plaatsvinden naar de kwaliteitsverbetering van de examinering bij deze opleidingen. Over de uitvoering zullen te zijner tijd nadere afspraken gemaakt worden.

Van de volgende onderzochte opleidingen is de examinering van voldoende kwaliteit:

- Secretarieel medewerker (10050) BOL
- Zelfstandig werkend kok (10395) BBL
- Kok (10400) BBL
- Operator A (10422) BOL
- Installatiemonteur met specialisatie utiliteit (IMu) (10540) BBL
- Metselaar (10802) BBL
- Medewerker ICT (90360) BOL
- Assistent schilderen/industriële lakverwerking (Assistent schilder) (91444) BOL
- Medewerker schilderen (Schilder) (91450) BOL

Bij deze opleidingen vindt geen vervolgonderzoek plaats. De opleidingen kunnen overigens op grond van de aselechte steekproeftrekking opnieuw onderzocht worden.

1 INLEIDING

Opzet onderzoek

Het onderzoek is gebaseerd op het Toezichtkader examinering BVE 2007-2008 en de hierin opgenomen standaarden en normering.

Uitgangspunt voor het onderzoek bij ROC Westerschelde was de zelfbeoordeling die de instelling had opgesteld voor de te onderzoeken opleidingen. Op locatie vonden gesprekken plaats met constructeurs, vaststellers, beoordelaars, vertegenwoordigers uit de examencommissies en het management. Tijdens deze gesprekken werden de voorlopige resultaten uit het onderzoek naar het exameninstrumentarium doorgenomen en werd relevante documentatie onderzocht. Ter afsluiting vond een gesprek plaats met de voorzitter van het college van bestuur.

Onderzochte eindtermgerichte opleidingen

Crebo	Naam opleiding	Leerweg	Deelkwalificatie(s)	Examineenheid en locatie
10050	Secretarieel medewerker	BOL	Inkoop: 50173, 50230, 53143	ROC Westerschelde, Terneuzen
10395	Zelfstandig werkend kok	BBL	Inkoop: 51446, 51454, 51456	ROC Westerschelde, Terneuzen
10400	Kok	BBL	Inkoop: 51454, 51455, 51456	ROC Westerschelde, Terneuzen
10422	Operator A	BOL	Inkoop: 51541, 51542, 51543, 51544	ROC Westerschelde, Terneuzen
10426	Verpleegkundige	BOL	Inkoop: 51556, 51558 Eigen product: 51565, 51567	ROC Westerschelde, Terneuzen
10428	Helpende	BOL	Inkoop: 51582, 51583, 51584 Eigen product: 51567	ROC Westerschelde, Terneuzen
10540	Installatiemonteur met specialisatie utiliteit (IMu)	BBL	Inkoop: 52032, 52033, 52791	ROC Westerschelde, Terneuzen
10802	Metselaar	BBL	Inkoop: 53210, 53213 Eigen product: 50562	ROC Westerschelde, Terneuzen

Onderzochte competentiegerichte opleidingen

Crebo	Naam opleiding, naam uitstroom	Leerweg	Exameneenheid en locatie
90360	Medewerker ICT	Inkoop BOL	ROC Westerschelde, Terneuzen
91444	Assistent schilderen / industriële lakverwerking (Assistent schilder)	Inkoop BBL	ROC Westerschelde, Terneuzen
91450	Medewerker schilderen (Schilder)	Inkoop BBL	ROC Westerschelde, Terneuzen

2 KWALITEIT EXAMINERING BIJ ROC WESTERSCHELDE

2.1. Beoordeling opleidingen bij ROC Westerschelde

Standaard	Vertrouwen beroepenveld	Tevredenheid deelnemer	Deskundigheid betrokkenen	Instrumentarium: uitstroomeisen	Instrumentarium: toetstechnisch	Transparantie processen	Borging processen	Wettelijke vereisten
	1	2	3	4	5	6	7	8
10050 Secretarieel medewerker BOL	V	V	V	V	V	V	V	V
10395 Zelfstandig werkend kok BBL	V	V	V	V	V	V	V	V
10400 Kok BBL	V	V	V	V	V	V	V	V
10422 Operator A BOL	V	V	V	V	V	V	V	V
10426 Verpleegkundige BOL	V	V	V	O	V	V	V	V
10428 Helpende BOL	V	V	V	O	G	V	V	V
10540 Installatiemonteur met specialisatie utiliteit (IMu) BBL	V	V	V	V	V	V	V	V
10802 Metselaar BBL	V	V	V	V	V	V	V	V
90360 Medewerker ICT BOL	O	V	V	V	V	V	V	V
91444 Assistent schilderen / industriële lakverwerking (assistent schilder) BBL	V	V	V	V	V	V	V	V
91450 Medewerker schilderen (schilder) BBL	V	V	V	V	V	V	V	V

O = onvoldoende/ V = voldoende/ G = goed

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

Negen van de elf onderzochte opleidingen zijn voldoende.

De kwaliteit van de examinering van de opleidingen Secretarieel medewerker, Zelfstandig werkend kok, Kok, Operator A, Installatiemonteur met specialisatie utiliteit (IMu), Metselaar, Medewerker ICT, Assistent schilderen/industriële lakverwerking (Assistent schilder) en Medewerker schilderen (Schilder) is voldoende. Voor deze opleidingen voldoet het exameninstrumentarium aan de inhoudelijke uitstroomeisen en toetstechnische kwaliteitseisen.

De examinering van de opleiding Verpleegkundige en Helpende is van onvoldoende kwaliteit. Bij deze opleidingen voldoet het exameninstrumentarium niet aan de uitstroomeisen.

Met uitzondering van de opleiding Medewerker ICT geldt daarnaast voor alle opleidingen dat het beroepenveld vertrouwen heeft in de examinering. Dit vertrouwen wordt versterkt door de betrokkenheid van het beroepenveld bij de examinering van de betreffende opleidingen, maar wordt ook ingegeven door de grote mate van inkoop van examenproducten en diensten.

De deelnemers zijn tevreden over de examinering van alle onderzochte opleidingen en de betrokkenen zijn voldoende deskundig. De processen zijn voldoende transparant en geborgd. ROC Westerschelde voldoet aan de wettelijke vereisten.

Toelichting beoordeling exameninstrumentarium

Het exameninstrumentarium (of een deel daarvan) van de opleidingen Secretarieel medewerker, Zelfstandig werkend kok, Kok, Operator A, Helpende, Installatiemonteur met specialisatie utiliteit (IMu), Medewerker ICT, Assistent schilderen/industriële lakverwerking (Assistent schilder) en Medewerker schilderen (Schilder) werd niet onderzocht, omdat het is ingekocht bij door KCE erkende examenleveranciers. Het exameninstrumentarium is van voldoende kwaliteit.

Voor de opleidingen Verpleegkundige en Helpende heeft de instelling voor wat betreft deeltentamen Ontwikkelingen in de maatschappij I en Ontwikkelingen in de maatschappij II gebruik gemaakt van zelf geconstrueerd materiaal. In het kader van kwaliteitsverbetering heeft ROC Westerschelde besloten voor de cohorten die vanaf september 2008 diplomeren, ook voor deze deeltentamen volledig gebruik te maken van ingekocht examenmateriaal.

Beoordeling exameninstrumentarium Verpleegkundige 10426 BOL

	Standaard	
	Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen	Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen
	4.	5.
51565 Ontwikkelingen in de maatschappij II	O	V
51567 Ontwikkelingen in de maatschappij I	O	G
<i>O = onvoldoende/ V = voldoende/ G = goed</i>		

Deelkwalificatie: Ontwikkelingen in de maatschappij II

De dekking van het toetsmateriaal is onvoldoende. Een grote meerderheid van de eindtermen (70%) wordt door het toetsmateriaal qua inhoud en/of toetsvorm onvoldoende passend getoetst. Tevens is de cesuur zodanig dat er een groot verschil is in de waardering van eindtermen waardoor een deelnemer bij het behalen van slechts een klein deel van de eindtermen toch een voldoende kan krijgen. De toetstechnische kwaliteit van het toetsmateriaal is voldoende. Het toetsmateriaal, de informatie aan de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsinstructie zijn betrouwbaar. Wel is het zo dat de beoordelingsinstructie niet in overeenstemming is met de vraagstelling van de toets. Zo is de beoordelingsinstructie uitgebreider dan op grond van de vraagstelling verwacht mag worden.

Deelkwalificatie: Ontwikkelingen in de maatschappij I

De dekking van het toetsmateriaal is onvoldoende. De helft van de eindtermen wordt door het toetsmateriaal qua inhoud onvoldoende passend getoetst. De toetsvorm is wel passend.

De toetstechnische kwaliteit van het beschikbare toetsmateriaal is goed. Het toetsmateriaal, de informatie aan de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsinstructie zijn betrouwbaar. Er zijn geen inhoudelijke opmerkingen te maken.

Beoordeling exameninstrumentarium Helpende 10428 BOL

Standaard	Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen	Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen
	4.	5.
51567 Ontwikkelingen in de Maatschappij I	O	G
<i>O = onvoldoende/ V = voldoende/ G = goed</i>		

Deelkwalificatie: Ontwikkelingen in de maatschappij I

De dekking van het toetsmateriaal is onvoldoende. De helft van de eindtermen wordt door het toetsmateriaal qua inhoud onvoldoende passend getoetst. De toetsvorm is wel passend.

De toetstechnische kwaliteit van het beschikbare toetsmateriaal is goed. Het toetsmateriaal, de informatie aan de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsinstructie zijn betrouwbaar. Er zijn geen inhoudelijke opmerkingen te maken.

Beoordeling exameninstrumentarium Metselaar 10802 BBL

	Standaard	Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen	Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen
		4.	5.
50562 <i>Maatschappelijk culturele vorming A</i>		V	V
<i>O = onvoldoende/ V = voldoende/ G = goed</i>			

Deelkwalificatie: Maatschappelijk culturele vorming A

De dekking van het toetsmateriaal is voldoende. De eindtermen worden door het toetsmateriaal qua inhoud en toetsvorm passend getoetst.

Aandachtspunten hierbij zijn dat twee van de drie eindtermen die behoren bij het onderdeel Nederlandse taal inhoudelijk te beperkt worden getoetst en dat bij de eindtermen die behoren bij Lichamelijke oefening één eindterm niet wordt getoetst.

De toetstechnische kwaliteit van het beschikbare toetsmateriaal is voldoende. Het toetsmateriaal, de informatie aan de deelnemer, de afnamecondities en de beoordelingsinstructie zijn betrouwbaar. Echter voor het onderdeel Lichamelijke oefening is de beoordelingsinstructie niet uitgewerkt.

Toelichting beoordeling examineringsprocessen

Met uitzondering van de opleiding Medewerker ICT heeft het beroepenveld voldoende vertrouwen in de kwaliteit van de examinering bij de onderzochte opleidingen. Voor de opleiding Medewerker ICT wil de instelling de betrokkenheid van het beroepenveld bij de examinering vergroten, bijvoorbeeld door middel van een werkgroep examinering. Dit bevindt zich echter nog in een voorbereidende fase. Op dit moment beperkt de betrokkenheid van het beroepenveld zich bij deze opleiding tot de beroepspraktijkvorming. Hoewel er samenwerking is tussen de instelling en de BPV-bedrijven heeft de instelling geen zicht op het vertrouwen van het beroepenveld over de examinering.

De overige onderzochte opleidingen kennen goede tot sterke banden met het beroepenveld. Daarbij is het beroepenveld op verschillende manieren betrokken bij de examinering: bij de opleidingen Kok en Zelfstandig werkend kok examineren de praktijkleermeesters op de opleidingsinstelling. Ook de opleidingen Secretarieel medewerker, Verpleegkundige en Helpende examineren relevante eindtermen in de beroepspraktijk. Voor de overige opleidingen is het beroepenveld bij examinering betrokken door inkoop van examenproducten en diensten.

De instelling heeft recentelijk een enquête onder het beroepenveld gehouden met betrekking tot de beroepspraktijkvorming. De resultaten van deze enquête waren op het moment van onderzoek nog niet beschikbaar. Daarnaast worden, enigszins verschillend per sector, regelmatig evaluaties gehouden met het examinatoren van het beroepenveld. Deze examinatoren worden betrokken bij verbeteringen op het gebied van examinering.

De deelnemers zijn tevreden over de kwaliteit van de examinering van de onderzochte opleidingen. De instelling heeft vorig jaar een eerste instellingsbrede tevredenheidsmeting gehouden. De meeste opleidingen hanteren daarnaast hun eigen (aanvullende) methoden voor de meting van de tevredenheid. Dit betreft mentorgesprekken en/of de evaluatie van examens. De deelnemers blijken in het algemeen tevreden over examinering. De deelnemers van de opleiding Medewerker ICT zijn tevreden over de wijze van examineren volgens de competentiegerichte kwalificatiestructuur. De resultaten van de tevredenheidsmeting worden nog niet teruggekoppeld.

De betrokkenen bij de examinering zijn voldoende deskundig. De instelling heeft vastgesteld dat de deskundigheidsbevordering in de eindtermgerichte opleidingen versnipperd plaatsvond. Met de introductie van de competentiegerichte examinering heeft de instelling de deskundigheidsbevordering systematischer opgepakt. Dit heeft onder andere geleid tot profielen en instellingsbrede deskundigheidsbevordering voor assessoren en constructeurs. De instelling neemt externe scholing op in het eigen scholingsprogramma en zal de effecten van scholing op termijn evalueren. Ook via de inkoop van examens zorgt de instelling voor deskundigheid met betrekking tot constructie en deels ook voor afname en beoordeling. Voor de opleidingen in de zorg worden beoordelaars door de leverancier getraind.

De examineringsprocessen zijn voldoende transparant. De instelling moet het instellingsbrede handboek voor competentiegerichte examinering nog vaststellen. Hiermee loopt dit handboek achter op de feitelijke examinering. Maar dit leidt niet tot onduidelijkheid voor de betrokkenen omdat er voor examinering grotendeels sprake is van inkoop. De verschillende opleidingen hanteren opleidingsspecifieke handboeken. De instelling borgt dat deze handboeken en de werkwijzen passen binnen de instellingsbrede kaders. Vanwege de overzichtelijke omvang van de organisatie kennen de opleidingen korte communicatielijnen - bijvoorbeeld tussen de teams, de subexamencommissies en de overkoepelende examencommissie.

De examineringsprocessen zijn voldoende geborgd. De instelling is van een systeem met interne audits voorlopig overgestapt naar een zelfevaluerend systeem. De instelling wil langs deze weg de bewustwording met betrekking tot de kwaliteit van de examinering versterken. Daarmee heeft deze systematiek zowel een evaluerend als deskundigheidsbevorderende functie. De opleidingen evalueren periodiek de examinering. De verantwoording naar de doelgroepen vind vooral plaats op teamniveau. De verantwoording is nog niet structureel en instellingsbreed opgezet.

De instelling voldoet aan de wettelijke eisen rondom examinering.

3 CONCLUSIES EN VERVOLGTOEZICHT

Het onderzoek naar de kwaliteit van de examens bij ROC Westerschelde te Terneuzen vond plaats op 15 mei 2008.

De examinering van de volgende opleidingen is van onvoldoende kwaliteit.

- Verpleegkundige (10426) BOL. Het exameninstrumentarium voldoet niet aan de uitstroomeisen.
- Helpende (10428) BOL. Het exameninstrumentarium voldoet niet aan de uitstroomeisen.

Van deze constatering van onvoldoende examenkwaliteit 2007-2008 wordt melding gemaakt aan de minister van OCW. Volgend jaar zal een onderzoek plaatsvinden naar de kwaliteitsverbetering van de examinering bij deze opleidingen. Over de uitvoering zullen te zijner tijd nadere afspraken gemaakt worden.

Van de onderzochte opleidingen zijn van voldoende kwaliteit:

- Secretarieel medewerker (10050) BOL
- Zelfstandig werkend kok (10395) BBL
- Kok (10400) BBL
- Operator A (10422) BOL
- Installatiemonteur met specialisatie utiliteit (IMu) (10540) BBL
- Metselaar (10802) BBL
- Medewerker ICT (90360) BOL
- Assistent schilderen/industriële lakverwerking (Assistent schilder) (91444) BOL
- Medewerker schilderen (Schilder) (91450) BOL

Bij deze opleidingen vindt geen vervolgonderzoek plaats. De opleidingen kunnen overigens op grond van de aselechte steekproeftrekking opnieuw onderzocht worden.

BIJLAGE 1: STANDAARDEN EN NORMERING

De standaarden en normering zijn opgenomen in de Regeling standaarden examens beroepsonderwijs 2007-2008, gepubliceerd in de staatscourant 29 april 2008.

DOMEIN A: VALIDERING DOOR BELANGHEBBENDEN

Standaard 1: Het beroepenveld heeft vertrouwen in de kwaliteit van de examinering.

Standaard 2: De deelnemer is tevreden over de kwaliteit van de examinering.

DOMEIN B: DESKUNDIGHEID VAN BETROKKENEN

Standaard 3: De betrokkenen bij examinering zijn deskundig.

DOMEIN C: EXAMENINSTRUMENTARIUM

Standaard 4: Het exameninstrumentarium voldoet inhoudelijk aan de uitstroomeisen.

Standaard 5: Het exameninstrumentarium voldoet aan toetstechnische kwaliteitseisen.

DOMEIN D: PROCESSEN

Standaard 6: De examineringsprocessen zijn transparant.

Standaard 7: De examineringsprocessen zijn geborgd.

DOMEIN E: WETTELIJKE VEREISTEN

Standaard 8: De instelling voldoet aan de wettelijke vereisten rondom examinering.

De kwaliteit van de examinering is voldoende, wanneer zes van de acht standaarden minimaal voldoende zijn, waaronder in elk geval standaarden 4, 5 en 8.

Voor een toelichting op de standaarden en de normering, zie het document 'Toezichtkader examinering 2007-2008' (te vinden op www.onderwijsinspectie.nl).